

RAGNAR SOHLMAN STIPENDIAT 2009

Ama Amankwah

Ama Amankwah

– den första Ragnar Sohlman-stipendiaten

Av Jonathan Adabre

Ama Amankwah packar väskorna och reser till Sverige och Norge för att motta 2009 års Ragnar Sohlman-stipendium. Hon skriver om utvecklings- och kvinnofrågor i den privat-ägda dagstidningen Public Agenda som ges ut i Ghanas huvudstad Accra. Ama kommer att tillbringa två månader på konferenscentret Voksenåsen i Norge för att dels få kunskap om svenskt-norskt samarbete, dels dela med sig av sina idéer om utvecklingsfrågor.

Ama Amankwah föddes för 29 år sedan i Ghanas näst största stad, Kumasi. Hon gick sin skolutbildning i staden. På St. Louis Senior High School valde Ama engelska, engelsk litteratur och franska som tillval, som en förberedelse inför en framtida journalistutbildning. För journalist har hon nästan alltid tänkt sig att bli.

-Jag började intressera mig för journalistik tidigt och jag tror jag har talang för att skriva.

Det har hon alldeles säkert. Redan när hon gick på lågstadiet var lärarna imponerade av hennes analytiska sinne och de uppsatser hon skrev. De uppmuntrade henne och gav henne sagoböcker och poesiböcker för att hon skulle läsa och lära sig mer.

Ama klarade sin gymnasieexamen med bravur och 1998 kunde hon skriva in sig på Ghananska Institutet för journalistik efter att ha avklarat en rad skriftliga tester och intervjuer.

-En av de mest minnesvärda dagarna i mitt liv är faktiskt den dag jag fick möjlighet att studera journalistik, säger hon och beskriver livet på journalistskolan som "ett privilegium":

-Det var ett helt nytt liv för mig. Jag var tvungen att flytta från Kumasi och bo hos bekanta till familjen i Accra. Men det var intressant och roligt. Klassen var ganska stor med flera inflytelserika personer, minns hon.

Själv var hon yngst. Men det var inte bara böckerna som upptog hennes tid i skolan. Hon engagerade sig också i aktiviteter, lyssnade på gospel och tittade på film.

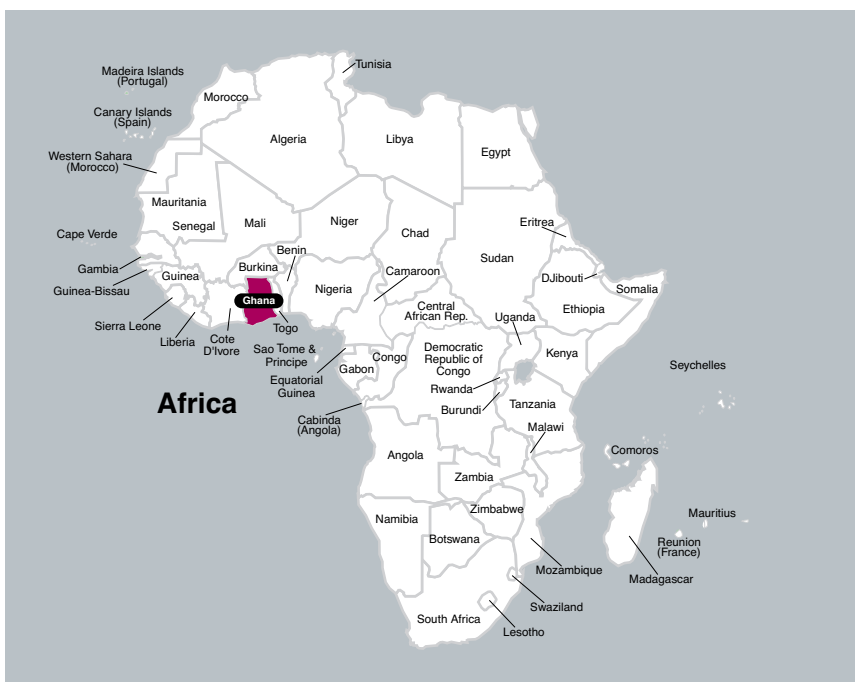
På frågan hur det så småningom kändes att flytta från klassrummet till en redaktion säger Ama:

-Det kändes bra, speciellt de första åren.

Hon berättar om hur överlycklig hon var första gången hon fick en "by-line", sitt namn under en artikel. Men hon kände också ansvar att bidra med sin del i den demokratiska och socio-ekonomiska utvecklingen av Ghana.

-Efter att jag tog min examen 2001 har jag fortsatt med det och lagt ned tid och kraft på att lyfta fram sådana frågor.

Och Ama Amankwah tror inte att denna strävan varit förgäves. Som professionell journalist vill hon också rapportera utan att lägga in egna värderingar utan istället låta läsarna göra sina egna bedömningar och dra sina egna slutsatser.

Vad tycker då Ama om mediasituation i Ghana? Hon medger att konkurrensen är hård. Det finns massor av tidningar och nya dyker upp var och varannan dag. Många i mediebranschen i Ghana menar att det bara är politik som säljer och ger rubriker. Andra väljer att gå till personangrepp, för det mesta på politiker eller offentliga personer. Det har lett till oro hos allmänheten och till att journalister förlorar trovärdighet och respekt.

-Eftersom jag valt journalistik som karriär och yrke, men också för att jag är en medborgare som tror att journalistik kan tillföra den information som samhället behöver för att växa, samtidigt som den kan utbilda och underhålla, så gör den utveckling som pågår i media mig orolig.

-Jag tror fortfarande att jag som journalist kan göra skillnad genom mitt yrke. Genom att välja smått eller stort, det sedda eller det osedda kan jag påverka livet för miljoner människor i landet, i Afrika och i världen.

Men trots den negativa utvecklingen inom ghanansk journalistik upplever Ama att det finns positiva sidor. Inte minst journalistrollen. Den är dynamisk och fri.

-Jag tror fortfarande att jag som journalist kan göra skillnad genom mitt yrke. Genom att välja smått eller stort, det sedda eller det osedda kan jag påverka livet för miljoner människor i landet, i Afrika och i världen. Det är viktigt för oss journalister att tänka på när vi utövar vårt yrke, säger Ama.

Public Agenda, den tidning där Ama arbetar, är den enda tidningen i Ghana som fokuserar på mänskliga rättigheter. Till skillnad från många andra tidningar har den, sedan den grundades 1995, fortsatt intressera sig för sådana frågor.

-Vi fortsätter att kritisera och lyfta fram hur politiken påverkar de fattiga och sårbara i samhället. Vår ambition är att bidra till att skapa ett rättvist samhälle där allas rättigheter respekteras och skyddas", säger Ama stolt och fyrar av ett brett leende.

Utöver att arbeta som journalist skulle Ama gärna vilja arbeta som människorättsadvokat, någon gång i framtiden.

-Jag kan tänka mig göra en rad andra saker senare i livet. Men jag är säker på att jag alltid kommer att skriva, eftersom jag tror att journalisten i mig aldrig kommer att dö, säger hon.

Ama är hängiven katolik. Efter att ha förlorat sin far som ung, och uppfostrats av sin ensamstående mor, tror Ama på att en allsmäktig Gud legat bakom hennes framgångar.

-Gud har varit väldigt god. Han har alltid en väg, och han har alltid visat att han är med mig. Jag har insett att man inte kan hantera allting så jag ger mina utmaningar till Gud och ber om styrka att överkomma dem.

Hon skrattar mycket. Ama Amankwah tror att skratt är den

bästa medicinen för att behålla sitt lugn.

-När jag försöker se saker från ett annat perspektiv blir jag ibland upprörd men jag försöker kontrollera mig själv.

Ama är nybliven generalsekreterare för West Africa Network of Journalists on Peace building (WANJOP), en nybildad organisation som består av journalister från 15 västafrikanska länder. Också av den anledningen är hon glad över stipendiet hon fått till Ragnar Sohlmans minne. Hon ser den som ett erkännande för det arbete hon lägger ned som journalist och som byggare av nätverk för utveckling och fred i Afrika.

-Den här möjligheten hade inte kunnat komma vid en bättre tidpunkt, säger hon.

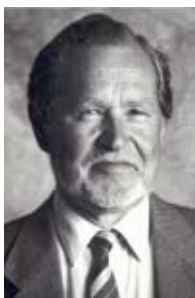
-Jag har arbetat som journalist och bevakat frågor kring utveckling i nio år. Längtan efter att lära mig mer, och dela mina idéer om hur man kan göra världen bättre med andra växer sig starkare för varje dag. Det här stipendiet är dörren jag knackat på och jag är väldigt glad över att bli den första att få Ragnar Sohlman-stipendiet.

Några rader om **Ragnar Sohlman**

Ragnar Sohlman var verksam i såväl det nordiska som det bilaterala samarbetet mellan Sverige och Norge i större delen av sina yrkesverksamma år – och ett flertal år därefter. Hans engagemang kom till uttryck i både nationella och internationella arbetsuppgifter.

Han var på olika sätt och i olika positioner verksam i Svensk-norska samlingsfonden i 16 år, varav 10 år som ordförande/vice ordförande. Han var ledamot i Voksenåsens styrelse under nästan lika lång tid, sammanlagt 13 år. Ingen person har för de båda bilaterala aktörerna, fonden och Voksenåsen, lagt ner ett ideellt engagemang i motsvarande omfattning.

Ragnar hade en viktig hörnsten i sitt nordiska engagemang, att visa upp det nordiska samarbetet som ett exempel på internationellt regionalt samarbete. Under sin tid som generalsekreterare i Nordiska ministerrådet informerades Ragnar vid ett flertal tillfällen om det nordiska samarbetet för bland annat centralafrikanska och sydamerikanska stater. Han gjorde det inte som en missionär, utan som en ödmjuk tjänsteman stimulerade han andra länder till att utveckla ett regionalt samarbete.

För många i Ragnars generation var Dag Hammarskjöld en förebild. Utan några närmare jämförelser kan konstateras att det fanns vissa likheter i deras

personlighet: Att verka i det tysta, utan att framhäva sig själv, att målet är viktigare än vägen dit och att vara principfast när så behövs. En strof från boken Vägmarken av Dag Hammarskjöld, "Endast den som ser långt hittar rätt", sammanfattar på många sätt Ragnars engagemang, kunskap och erfarenhet som han generöst delade med sig till andra.

Det nordiska och det bilaterala samarbetet befinner sig i ett generationsskifte. De personer som var engagerade i uppbyggandet av samarbetet efter andra världskriget och fram till slutet av 1900-talet blir allt färre. Deras namn och gärningar glöms lätt bort för den nya generationen. Ragnar är ett exempel på en sådan person. Hans engagemang förtjänar att ihågkommas i syfte att stimulera den kommande generationen till att verka i hans anda, med utgångspunkt i dagens möjligheter och framtidens utmaningar.

Stipendiet har inrättats som en gemensam jubileumsmarkering för Svensk-norska samlingsfonden och Voksenåsen. Fonden firar 60 år 2009 och Voksenåsen 50 år 2010.

Stipendiet skall under kommande år ses som en brygga, ett samarbete, mellan de två bilaterala aktörerna. Precis så som Ragnar var.

Intentionen med stipendiet

Stipendiet är ett arbetsstipendium för att utföra en gärning/arbetsuppgift. Det är inte en belöning för redan tidigare gjorda insatser. Det vänder sig till en verksam person, gärna i den kommande generationen av beslutsfattare eller som har en förmedlande roll. Det är inte stipendium som tack för "lång och trogen tjänst", utan istället en uppmuntran "på vägen framåt" i arbetslivet.

Stipendiet skall stimulera samverkan mellan det bilaterala och det vidare internationella samarbetet. Det skall i första hand på ett eller annat sätt vara kopplat till Voksenåsens internationella projekt och aktiviteter, bland annat gällande Afrika. Stipendiet har därmed ett dubbelt syfte: dels att ge svensk-norska miljöer en ökad kunskap om dagens situation i det aktuella landet/området, dels att förmedla svensk-norska erfarenheter till olika nyckelpersoner.

Stipendiet täcker kostnader för resor och uppehåll, men inte lönekostnader. Sekretariat för stipendiet är Voksenåsens Dag Hammarskjöldprogram. Stipendiet utdelas årligen gemensamt av styrelserna för Svensk-norska samlingsfonden och Voksenåsen.